

Kassa, május 11.

1865.

FELVIRVADÉK.

Harmadik évfolyam

38. szám.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:

C SÜTÖRTÖKÖN és VASÁRNAP.
Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Felolós szerkesztő s kiadó-tulajdonos:

Bánóczy Ferencz.
Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kővácsutca 380. sz. Raddaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.

Bélyeg díj: minden beigtatás után külön 80 kr.
Nyilttór soronkint 12 kr. o. é.

A felföld- s különösen Sárosmegye közviszonyainak vázlatja.

VI.

Mint bármely más vidéknek, úgy a felföldnek is vannak előnyei, melyekkel más vidékek nem dicsekedhetnek, s vannak hátrányai, melyek miatt azokkal nem mérkőzhetnek. Nem terem itt hosszubajsú aczélos buza, sem bor, sem dohány; nem tenyészik a finom merino juh, sem a hosszuszarvu fehér marha; de mint említők, van kitűnő minőségű borsó, lencse, árpa, len, kender és többféle nemes gyümölcs, többféle takarmánymagvak stb. minőket az alföld nem termelhet — és az egyes magvak dus termését itt a középszerűen termő magvak sokfélesége pótolja, mert Európában Dánián kívül leggazdagabb a magyar felföld Flórája és Fauája, s hol a természet sokféle növényt és állatot bír létrehozni s fenntartani, ott az emberi értelem még inkább kielégítheti elkényeztetett vágyait, kivált ha terményeit értékesíteni képes, mint ott, hol a gazdaság csupán néhány faj magra szorítkozik.

Mely növényfajok legalkalmasabbak a talajhoz és égaljhoz, de egyszersmind az egyéni és közjólét gyarapításához is? mely faj gazdasági állatok tartása legcélszerűbb a termelendő növények értékesítése végett? minő javítás és munka által adhatjuk meg a termelendő növényeknek mindazt, mit szerkezetük igényel? hogyan vegyítsük ezen növényeket hasznos állataink számára úgy, hogy ezek szerkezetének sokféle igényeit (melegség, vonóerő, vér, hus, csont, nedvek stb. képzés) teljesen kielégítsük és a szerkezetet haszontalan vagy kelletlen czikkkel ne terheljük? hogyan készítsük elő: aprózás, fűlesztés vagy ha kell főzés által ezen tápcikkeket? stb. Ezen életbevágó kérdések még nincsenek megoldva, de megvitatta sem, — pedig csupán ezek megfajtása által lehet a gazdaságot biztos tudományos alapokra fektetni. — Ezért igen ohajtandó, hogy a felföldön minél több gazdasági egyletek s gazdasági és erdőszerű tanintézetek keletkezzenek; ohajtandó, hogy ezek egymás kezére dolgozva, egyaránt karolják fel az elméletet és tapasztalatot, (mely szintén kölcsönösen vonja s vezeti egymást egy s más irányon elő), sőt népszerűsítsenek minden hasznos ismeretet, melyet a gyakorlati élet igazol; és minden gyakorlati fogást, melynek helyessége a helyes elmélettel össze nem utközik, mert hisz ha összeütözközik, akkor csalódás vagy csak kivételes eset.

Ohajtandó ezen intézetek létrejötte kivált Sárosmegyre nézve, mert itt találkoznak, itt oszponosulnak dél és észak legtöbb sajátságai; itt van a legnagyobb változatosság egybehalmozva. — itt tehát a sokoldalú sőt mindenoldalú ismeretekre s gyakorlatokra legtöbb tér nyílik, — legnagyobb szükség van.

Ohajtandó pedig mindezek mellett egy valamely országos, birodalmi vagy nemzetközi pálya létrejötte, nem annyira azért, hogy hazánkat Észak népeivel valahára egybekössze (hár ez az első „országos“ szükségesség), mint inkább részünkről (mely érdekünk bár másodrendű, de szintén országos közérdek) azért, hogy vidékünket a fővároshoz közelebb vonja t. i. szellemileg, erkölcsileg, nemzeti és közmívelődési szempontból. Ezen pálya csakhamar visszahozhatná a hajdani tevékenységet, mert ennek, ha Kassa és a galicziai főpontok: Tarnow, Bochnia vagy bár Przemysl közt legrovi-

debb, legegyszerűsebb, legolcsóbb akar lenni, Sárosmegyét egészen keresztül kell metszenie; visszahozhatná a kereskedelmi és iparszellemet, melynek hiányai miatt gyakran panaszt emelünk.

Nem tagadhatni, hogy a közelebbi 20 év alatt igen sok oly üzér jött Sárosmegyébe, ki mindent szívesen megvesz mi olcsó, — és mindent szívesen elad, minek árát jól megfizetik; — sőt korcsmákat, birtokokat s más haszonvételeket bérrel oly magas áron, oly pontos fizetés mellett, mint azt a helybéli vállalkozók tenni nem képesek. Itt tehát csak ritkán történik, hogy pénzzé ne tehessük mindazt, mi pénzt ér — s pénztért be ne szerezhessük mindazt, mi beszerezhető; mely viszony a közgazdaság elméleti tételei szerint a közvagyonosodásnak és jólétnek egyik fő feltétele. Itt azonban ezen elméleti tétel nem igazolta magát, ezen osztály működése a hajdani eleven iparéletet nem varázsolta vissza, miért, — itt nem feszegethetjük, de szeretjük remélni, hogy a fővárossali közelebb összeköttetés után, midőn aztán közelebbi s becsesb tagja leendünk a hazának, mint a jelenlegi elszigeteltségben, talán a főváros, a haza is erélyesebben közre fog működni megyénk s általában a felvidék felvirulására, mint eddig a fővárosi pénzalapok, hitelintézetek, kereskedelmi czikkék, az ottani vállalkozó szellem stb. kiterjesztése s az itteniekkel leendő üdvös versenye által, így az említett üzérek tömege szintén üdvös eredményeket fog előidézni, mint idézett eddig; és habár a gazdaságot nem is — mert erre nincs hivatása — de az ipart és kereskedelmet kellemőbb eredményekkel fogja előmozdítani.

KUBINYI LAJOS.

A selyemtenyésztésről.

V.

A selyemgubók ha rendezvők és osztályozvák már, rögtön eladandók, mert így a selyem friss, ép és fényes levén, a legnagyobb nyereséget hajtja. Ekkor egyszersmind a legtöbb selymet is adja, mivel könnyen gombolittalja magát, miért is külföldön, hol nagy motólagyarak léteznek, egyszerre 200—400 asszony személy foglalkozik naponkint a legombolittalással. Ha pedig a rögtön eladás meg nem történhetik, úgy kénytelen a tenyésztő a gubóban rejlő bogárt megölni, mert különben ez kibúvik, és így a gubó értéke elvész. Erre nézve én különös figyelemmel voltam, és nem is késtem magamnak oly egyént hozatni, ki a motólagást igen érti, de gépet is, mely a legszebb és legfinomabb selymet adja, úgy hogy az általam termelt selyem a legszebb árkeletnek örvendett. Hogy mennyi hasznót hajt a selyemtenyésztés, szabadjon egy hasonlatban kimutatnom. Felteszem ugyanis, hogy egy nagybirtokos 5000 juhot tart, melynek gyapja mázsája mindenkor egyremásra 100 forintért adatik el, és van 150 holdas földön 20000 husz éves eperfa és több kisebb eperfabokor. Ha már most mind a két gazdasági ág fel van kellőleg szerelve minden szükségesekkel, a juh darabja adhat biztosan 3 font gyapjut és így 150 mázsát. Mázsáját számítva 100 forinttal, a haszon 15000 frt. leend. Ezenkívül 1000 bárányt nevelhetvén föl, annak darabját ha 3 frttal számítjuk, leend 3000 frt.

1000 darab anyajuh adhat 10000 font selymet, melynek ára fontonkint 20 kr-ra számítva 2000 frt.
A fentebbi gyapjuár 15000 frt.
Összes jövedelem 20000 frt.

Ezen 5000 darab juh tartásánál költségek fejében számítható.

1. A juhászok s számadó fizetésére	3000 frt.
2. A szükséges takarmányért	6000 frt.
3. Egyéb kiadások	1000 frt.
Összesen	10000 frt.

mely összeget, leszámítva a fentebbi bruttó jövedelemből, marad tisztán 10000 frt. haszon a nélkül, hogy azon tért, mely az 5000 juh legeltetésére szükséges, számítottuk volna, valamint a betegségből származható kárt, mely itt mindenkor nagyobb mint a selyembogarának.

Nézzük most a hasznót a selyemtenyésztésnél.

Vegyünk egy 150 köblös földön a legsoványabb helyet és van rajta 20000 eperfa és temérdek eperfabokor. Ezen 20000 eperfa, melynek mindegyike kell, hogy 20 éves legyen, adhat 400,000 font vagyis 40000 mázsalevet a nélkül, hogy gyengítve lenne az eperfakert. Tíz mázsa levél kell egy lat selyembogár-tojásból származó bogár felnevelésére és így szükséges lenne ehez mérve 400 lat selyembogártojás, mit azonban számba nem veszünk, mert a rendes tenyésztés maga ad saját szükségére annyi tojást, a mennyi szükségeltetik. Minden lat tojás után lehet 30 font gubót számítani; 400 latból tehát 12000 fontot vagyis 120 mázsát. Már most minden 10 font selyemgubó ad egy font selymet, mely 5—6 szállal van sodorva és legombolyitva; egy fontnak ára pedig 20—25 forint, melyet mi azonban csak 18 forintra vegyünk és lesz 21600 frt.

Selyemhulladékból számíthatunk 6000 frt.
Selyembogártojás eladásból ha 1000 latot adunk el 2 forinttal 2000 frt.

Összes jövedelem 29600 frt.

Nem számítjuk a föld hasznát, melyet az ügyes gazda célszerűen felhasználhat, nem a roppant sok gyümölcsöt, költségül pedig felvehetjük a következőket:

1. A selyembogarak körül való 36 napi napszamosok fizetésére	2150 frt.
2. A tojások melletti 20 napi szolgálatért	200 frt.
3. Száz napig tartó és 30 személy által végezendő motólagásért	1500 frt.
4. Felügyelő és felügyelő tartásáért	600 frt.
5. Az eperkert kertészének fizetésére	500 frt.
6. Ugyanehez napszamosi díjakra	500 frt.
7. Fa, fűtés, vízfordás, tisztogatás sat.	500 frt.

Összes költség tehát 5950 frt.

melyet leszámítva a fentebbi 29600 forintból, a tiszta jövedelem 23700 frt. leend. E számítás azonban csak nálunk vehető így föl.

Sóvári SOÓS SANDOR.

Bártfa.

Városunk s vidéke néhány év óta az anyagi érdek terén egy igen különös tünényt mutat fel, mely már csak azért is megérdemli tüzetes figyelmünket, mert gyökeresen változtatja meg az itteni birtokviszonyokat s egészen más, az eddigittől sokban különböző alpra fektetvén az ingatlan vagyon kezelését s ez által hathatós befolyással bírván az életmód szervezésére, rövid idő alatt igen feltűnő módosításokat fog előidézni a társasági rétegek mindenikében. Ezen különös tünény a birtokváltás. Különös pedig annyiban, a mennyiben több év óta az árverés, vagy egyszerű eladás útján birtokost változtató polgári ingatlan vagyon majdnem kizárólagosan a városi vagy közeli vidéki parasztság kezébe kerül.

Ennek magyarázata végett jó lesz a város anyagi viszonyainak legközelebbi múltjára néhány futó pillantást vetnünk. E célra nem szükséges azon multba n utáni gondolattal, midőn e város mindazon előnyöket élvezte, melyekkel egy határ város csak bírhat, vagy midőn a folyó század első tizedeiben európai hirre vergődött furdó a vendégek ezreit ide csábítván, ezeknek itt mulatása jelentékeny anyagi haszonnal jutalmazta meg

a szorgalmas lakosság fátalmait; de elégséges az utolsó tizenöt évet venni tekintetbe. A ki ezen idő előtt ismerte Bártfát, az a mostanira alig fog ismerni. Külsőleg ugyan majdnem ugyanazon képet tünteti előnkbe s eléggé sajnós, hogy ez így van és hogy a javításokra s a csinosításra oly kevés gond fordított: de régi pezsgő életének még nyomára sem akadhatni jelenleg. A még nem régen gazdag, élénk kereskedéssel s nem megvetendő iparral bíró városka, melynek vagyonos, s még szebb múltjának emlékezetében ábrándozó büszke polgári arisztokráciáját nagyobb távolban is ismerték, jelenleg, dacára a közlekedés s forgalom előrehaladottságának, sem élénkebb kereskedéssel sem virágzó iparral nem bírván, az általános elszegényedés örvényéhez mindinkább közeleg. Itt azonban nem szabad felednünk, hogy az említett tizenöt év alatt országszerte megváltozván a viszonyok, az életmód ezen gyökeres módosításától az itteni viszonyok, sem maradtak érintetlenül, s hasonló irányban s mértékben követték a kezdeményező lépéseket, valamint az sem tagadható, hogy a jelen általános pangás az itteni érdekekre is nagy befolyást gyakorol. De mindennek tekintetbe vétele és méltánylása mellett okvetlenül azon meggyőződésre kell jutnunk s őszintén megvallanunk, hogy azon téren, hol csupán különös városi érdekekről van a szó, nagy mérvű változás állott be az utolsó időben. Ezen állításunk behoznyítására elégséges arra utalunk, hogy a városi lakosság keblében az 1850-ik év előtt más elemek voltak kiválólag képviselve. Akkor ugyanis az itteni lakosság zömét nagyobb földbirtokosok, nyugalmazott katonatisztok, s az ipar-gazdászati s a kézművek terén működő polgárok képezték. A forradalom után beállott módosított életmód azonban legelőször azt eredményezte, hogy az addig itt tartózkodott nagyobb földbirtokosok idehagyván a városi jószágaikra vonultak vissza; a nyugalmazott katonatisztok pedig többnyire oly helyekre költöztek, hol hasonló olcsóság mellett nagyobb kellemetességet nyújtott az élet. E két osztálynak eltávózása s más honoráriumok számának csökkenése nagy és kártékony hatást gyakorolt, a kézművekre, a mennyiben jelentékeny keresetet szüntetett meg. A polgári osztály különben nemcsak ily kereset elvonás következtében kezdett mindinkább elszegényedni, hanem más oknál fogva is. Sokan még az 1850-ik év előtti mozgalmas időben vagyonukat illetőleg tetemes kárt szenvedvén, s ennél fogva nem folytathatván az addigi kereskedelmi s hasonló vállalatokat, vagy egészen megbuktak, vagy pedig, bizván jobb sorsukban, kivándoroltak s másutt telepedtek le. Hozzá tehetjük még azt is, hogy a fiatalabb nemzedék, elődei példáján okulva, tanulás végett innen kikerülvén s azt látván, hogy másutt szebb jövővel kecsegtetik a körülmények, igen ritkán tér vissza szülővárosába. Így tehát legkevésbé sem csudálandó, ha a változott viszonyok, a megdrágult élet, sok keresetnek elvonása, a fiatalabb erőkbeni hiány s hasonló szerencsétlen körülmények következtében, a lakosság mint vagyoni állapotára, mint elemeinek minőségére nézve néhány év alatt tetemes módosításnak vettett alája. Mert jelenleg a csekély számú honoráriumok, mint: papok, hivatalnokok, ügyvédek, orvosok, tanítók s néhány gazdagabb s csupán gazdászattal foglalkozó polgár s több kereskedő kivételével a polgári osztály zömét elszegényedett, közbűs, s a versenyt s igyekezetet hírből sem ismerő kézművesek képezik, kikről bizvást elmondhatni, hogy önmaguk assák meg anyagi jóllétüknek sirját. Ily előzmények után azt kellene hinni, hogy a város lakossága szemlátomást csökkent s mégis az ellenkező-

ről kell meggyőződünk, a mennyiben az épen a legközelebb lefolyt tizenöt év alatt folytonos növekvésben van. A városi lakosok száma ugyanis, mely a múlt században a 6000-et meghaladta, az 1850-ki népszámlálás szerint: 4258, s hozzá számítván a városi puszták lakóit 4653. Továbbá az 1857. évben: 4390 s illetőleg 4750. Vége 1863-ban: 5247, s illetőleg 5714. Tizenhárom év alatt tehát 989-el s illetőleg 1061-el, vagyis: 23 $\frac{1}{3}$ s illetőleg 22 $\frac{3}{4}$ százalékkal szaporodott. S hogy ez a múlt évben sem csökkent, mutatják a hivatalos anyakönyvi kivonatok, melyek szerint 1863-ban születtek 196, s meghaltak 178; az 1864-ik évben pedig születtek 210, s meghaltak 141. — Ezen körülmény igen könnyen magyarázható a városban lakó s viszonylagosan mértékletesen élő paraszt emberek és zsidók tetemes szaporodása által. De ez még sem volna képes a lakosság számának oly gyors növekvését létrehozni, ha a néhány év óta tartó tömeges bevándorlás által nem segítették. S itt ismét arra kell főképp figyelemzetnünk, hogy a bevándorlás által csakis az említett két néposztály, t. i. a parasztság és zsidóság száma gyarapítottik, a mennyiben a szolgálat végett ide jövő, s későbbben itt leteleplő rutének az előbbi osztályhoz, s a Galliciából bevándorló lengyel zsidók az utóbbihoz tartoznak. A lakosság számának ezen növekvése a vallásfelekezeti szerinti osztályozásból vehető ki leginkább. Mert míg a római katolikusok száma, mely 1850-ben 2523-at tett, 1863-ban csak 2647-re rugott s így igen keveset gyarapodott, s míg a protestánsok száma (796) majdnem ugyanaz maradt, t. i. 797: addig a görögkatolikusok száma, mely 1850-ben 68-at tett, 1863-ban 202-re, — a zsidóké 490-ről 732-re s a különböző vallású idegeneké 381-ről 869-re emelkedett. — S e számok ugyanazon irányban s folytonosan gyarapodnak, úgy, hogy p. o. a zsidók száma jelenleg föllülmulja a protestánsokét.

(Vége köv.)

Unghból.

Unghvár 1865 május 8.

Az ős Unghvárnak hajdani vadas kertjében, jelenleg Széchenyi-kertben tavall épült s az idén teljesen elkészült csinos sweici lakban folyó hó 7-én rendezett dalárdai estély, melyről már e lap emlékezett, minden nevezetesebb szerencsétlenség nélkül folyt le a mindenségnek keserédes-tartalmu tengerébe; s jólehet jövedelmi tekintetből nem oly fényesen ütött ki, mint azt a városi szegények, kiknek jutalomjátékául rendeztetett, a szegénységnek már-már állami rangra emelkedő jogánál fogva érdemlették volna; mindazonáltal még mindig reménységen felül sikerült ez is. — Összejött ugyanis mintegy 142 o. e. frt. áru közönség, holott az előbbi hasonló vigalmak jövedelme is — belépti jegyekből — rendszeren 200 forintot alul volt. A mostani kisebb bevétel onnan van, mert először mi nálunk is csak egy szárazság uralkodik, mint másutt; másodsor, mert épen az ünnepély napján oly szízen borongott az ég, mintha kedve lett volna bennünket egy kissé megzuhanyoznia; mert 3-szor szegények számára levén rendezve, önkénytelenül is azon

rokonszmet keltette sokakban: hisz én is szegény vagyok, mi is szegények vagyunk; végre mert egyiket felesége, másikat férje, harmadikat jó barátja tartóztatta vissza; elvégre, mert a férfi közönségnek tekintélyes része kényelmesebbnek tartotta a sűrű fáknak hús árnyában megkezdett poharazását folytatni, mint felbőhagyni; legeslegvégre pedig, mert a női közönségnek egy része mennyasszonyi készülődéssel foglalkozik, (levegén ismét kilátásunk egy néhány mennyegzőre), más része a női közönségnek fogfájásban, csókpatánásban, s többféle súlyos bajban szenved. — Ennyi akadályozó körülmény mellett tehát annyival is inkább kielégítőnek mondhatjuk az eredményt, mivel sokkal jobb módú, sokkal nagyobb városokról sem igen olvasunk örvendesebbet.

A mi a mulságot illeti, mind Lajtán innen, mind Lajtán túl, vagy mit is beszéljek, mind a falak közötti adózók, mind a fák alatti magoknak a töltözök részéről elég élénk, habár nem minden erőltetés nélküli volt is; mert hiába! mostanság a jó kedvet erőltetni kell, másképp nem megy, nem megy! És hogy egy kis erőltetéssel mégis lehet valamit tenni, annak keserves tanui e sorok írójának fájdalmas lábujjai, melyeknek begyelyével szerencsés volt a hülgykoszoru azon jóérelmü nagyobb részét meglebegtetni, melytől kosarat nem kapott; a másik kisebb résznek az isten bocsássa meg bűneit!

A dalárda dalaival, a szavalók szónoklataikkal, a lejtők lejtelmekkel becsülettel töltötték be szerepeiket. Különösen tetszett Tyrnauer K. önkényes karnagy — kár hogy nem országnagy — szerelmes indulója; Toma Andor megint a 12 fejű sárkányt csipkedte alkalmi költeményével.

A vigalom — mondani is fölösleges — hajnalig tartott, férfirészről viradlig.

Ha anyagelvű volnék, még a torok és gyomor el látásáról kellene szólanom, s itt elmondhatnám, hogy mindennemű izes ételek és italokkal bőven, pontosan és olcsón el voltunk látva az étlapokon; hogy a konyha sokkal kevesebbet, a pinczerek sokkal lomlábban szolgáltak, mint az irás — étlap — szavai szerint reméltük volt, arról a vendéglős ur nem tehet; mert az étlapokba sajtóhibából oly étkek csuszak be, melyek a jelen szük időben könnyen szerfölötti bővölködés gyanujába ejthettek volna bennünket. A szakácsnének minden esetre követéreméltó ügyességéről tanuskodik azon körülmény, melynél fogva minden néven nevezendő, jobbnál jobb, finomabbnál finomabb süteményeket egyetlen egy tésztaból kiállította — jóízű mindennapi kenyér alakjában.

Nagy hátrányára szolgált azonban a mulatságnak Magyarország jelenleg legjobb zenészenek, a mi Bertinknek betegség miatt távolléte, kiből a banda éltető lelkét nélkülözi, ugyannyira, hogy ő nélküle az elsőégi rangra nálunk sem tarthat már igényt.

A dalárdát illetőleg megjegyzendőnek tartom,

TÁRGA.

Utólszór láttalak...

Utólszór láttalak ma, s óh mi nagy kint
Kellott kiálnom látva tégedet: —
Miként a zöld folyondár a fa ágát
Ugy futja be e kin bús életemet.

A veszteség mely ért, oly nagyszerű volt, —
Az ölé fájdalom oly végtelen, —
Hogy irt sebemre nem találhatok már
Hosszu kin sora egész életem!

Szokatgatám hosszu évek során át
Magamhoz drága édes képedet
Szerettelek keblem egész hevével!
Most, — még jobban szerettek tégedet.

Azt hittem gyakran, hogy jégge fagyaszták
Rideg sorsom csapási keblemet, —
Hogy fel nem gyulaszthatja semmi többé
Sem fájdalom, sem öröm szívemet! —

Csalatkozám; — van rejteke szívemnek
Benn öröm végtelen fájdalommat
Elfújni nincs erőm, hogy is tehetném. —
Átengedem egészen magamat.

Kinek sorsán minden remény sugára
Megtört, — érzelmiség nem illeti. —
Maradjon egykedvű az élet utján
Habár öröm s kín örülté teszi!

És mégis a reményt mely ott tündöklök
Szép csillagként éltünk felett, s virraszt
Ember természetünk oltá keblünkbe; —
Ez egy az, mi még hozhatna vigaszt!

Mig az öröklét kapujához érünk
Elhagy ifjuság, s minden élvezet, —
Csupán csak a remény marad talán meg,
S barátónje a hü emlékezet!

Hü remény immár te is elhagytál
Sokáig hittem, éltem benned én,
Az élet soha nem szünt nyomorába
Egyedül általad vezettem!

Napjaim már örömhözök nem lesznek
Jó csillagom is elborult marad, —
Fényét, — ha van — szemem nem látja többé.
Az idő vész, — az idő elhalad.

S majd egykor, átküzdött idők után, — ha
A nagy természetnek törvényeként
Megszüntem élni, — nyom nélkül halok meg —
Nincs ki rólam majd megemlékezzék! —

Csak fájdalomnak élek már ezentul, —
Mert fájdalomban látlak tégedet
Oly tündöklőnek, szépnek, — mint mikor még
Fájdalomban szeretettel engemet!

S ne gondolj rám édes leányka, —
Maholnap kötelesség tiltja azt: —
Csak engedd meg, hogy én emlékezem rád:
Mert csak emlékedben lelek vigaszt!

Stöbert után
Tasnádi.

Szittyá történelmi tanulmányok.

KORPONAY JÁNOS-tól.

IV.

Cantu Caesar „Világ történelmében“ azt mondja, mikép Tor-Turan, az indiai Kaukasz, az indo-persa faj által tartatik elfoglalva, mely Saca, Sacc Scytha nevet visel.

Herodot leírja a mezza-getákat vagyis nagy szittyákat, kik a régiség felett vitatkoztak az egyiptomiakkal, sőt Egyiptom ellen szerencsés harcokat is viseltek.

Szerinte az ázsiai vándor szittyák a mezza-geták (maszagetok) által megtámadtatva, az Araxes folyamom keresztül a czimerekre rohantak, és azokat miután köztük bellázadás támadt, kivándorlásra kényszerítették.

Chersonesus taurica.

II. Satyr legifjabb fivérével Eumelustól megtámadtatva, számos szittyá hadnépével, mely közt görög és thrák zsoldosok is voltak, a Thapsis folyón áttért és Eumelust megverte, kit Ariopharnes thrák király 20,000 lovas és 12,000 gyalog haderővel támogatott. II. Satyr ezután a Thapsison Eumelussal ujalag megütközött, és a csatában leterített.

hogy gróf Sztáray Tivadar ő méltósága, a társulat támogatására ígért pártolói járulékát 40 o. é. forintot szintén ez alkalommal méltóztatott megküldeni. Fogadja a nagylelkű gróf minden ügybarát forró hálóját

A fent kelt 142 frtyi összegben foglaltatik néhány külön adomány is így: Csebi Pogány Antal egy jegyet 10 frt., Szmolniczky János 5 frt., Pongrácz Mili k. a. 2 frt., Royko Béla 2 frtyával fizettek.

A helybeli gimnasiunai ifjuság májusi kirándulása május 30-án lesz a Czikerében.*) Addig is jó egészséget!

Ujdonságok.

† Megyés püspökünk ő nagyméltósága Fábry Ignác folyó hó 12-én indul Egerbe Mariássy Gábor palaeopolisi püspök ő méltósága felszentelésének ünnepélyére, mely f. hó 14-én leend. Áldás és szerencse kísérje útjában a buzgó főpásztort!

* A kassai jogászsegélyző-egylet javára folyó hó 8-án tartott műkedvelői előadás minden tekintetben fényesen sikerült. Az előadott darab („Házasság rokkantjai“) mind végig jól mulattatá a szépszámú közönséget; s a jogász műkedvelők oly ügyesen játsztak, hogy némely vidéki szintársulatnak is dicsegetésre vált volna. A színésznők, kik szivességből léptek fel, gyakori zajos tapsokban s kihívásokban részesültek, de meg is érdemelték, mert közreműködésük valódi élvezetet nyújtott a közönségnek. A darab rendezője, Erdélyi Sándor, a rendezés körül tanúsított fáradtsága s buzgalma elismerésül szinte kihivatott. Előadás végeztével a jogász dalárda mutatá be magát, s szabatos, összevágó éneke közletészésben részesült; azt hisszük, hogy ezen lelkes fiatalság a rendezendő műkedvelői színelőadások s hangversenyek alkalmával is nagy szolgálatot tehetne — s hihetőleg tenne is a közügyeknek. — A közönség teljes meglepéssel hagyta el a színházat.

* A kassai jogászok egy értékes pecsétgyűrűvel tisztelték meg a műkedvelői előadás rendezőjét, Erdélyi Sándort.

* Az első magyar daltársulat Bakonyi István igazgatása alatt tegnap tartá első előadását a kassai színpadon. Személyzete következő: Erdélyi Janka, Keleti Hermina, Lehanovics Ágnes, Bakonyi István igazgató, Berényi Károly karmester, Horváth György, Págyi Ferencz, Tóth József pénztárnok, Vincze János, Vasvári Kovács József, Virágh Gyula rendező. A tegnapi előadás jól mulattatá a közönséget, mely azonban — hihetőleg a majális miatt — igen gyér volt. Egyéb-ként a bementi díjakat sem ártana ily szűk időben kissé olcsóbbra tenni.

*) A miről a tudósítást szinte elvárjuk.

Szerk.

Az elsoroltak után Prytanis kelt sikra Eumelus ellen, de Eumelus Gargaza városát számos várossal és várhízzal egyetemben elfoglalta, legyőzte és a moeoti tengerhez közel eső földcsucsra (valószínűleg a jelenleg Arabatinak nevezetre) beszorította; később pedig Prytanis, Panticapaeum közelében vívott egy másik ütközetében a csataterén maradt, miáltal Eumelus a bosporán birodalom egyedüli uralkodójává lön.

Eumelus első fejedelmi tette az volt, hogy fivére Prytanis családját kiirtotta, és miután magát a fejedelmi trónon biztosította, tettét megbánva mint derék fejedelem uralkodott.

A heniochi-, achai és tauriai tengeri rablókat hajóhadaival legyőzte, miáltal a világ tisztelétét vívta ki magának, de midőn Scythiából Panticapaeumba utazott, saját lovai által legázoltatván agyon vonszoltatott.

IV. Spartacus 20 évig uralkodott.

(Folyt. köv.)

Régi történet

(mely mindig új marad.)

Elbeszélés.

SZÉPFALUDY FERENCZ-től.

III.

(Folytatás.)

Szomoruan haladt föl lépcsőjén... Ezer meg ezer gondolat barangolta be agyát... Sokaig ingadozott, nem tudott határozni. Végre elszántan; de azért halkan, mintha félne, hogy valaki meghalhatná, rebegé: — Elvesszem! — Egyedül miattad szívem anyyala!

* A kassai lövöldben f. hó 7-én legjobb lövést tettek: Stadler Sándor, ifj. Noviczky József, és ifj. Hauser Antal.

* Szabó József színigazgató a jövő téli idényre alkalmiasat a győri színházat fogja kivenni, ezt olvashatjuk a „Győri Közlöny“ következő sorából: „Halljuk, hogy Szabó készül hozzánk Kassáról. Ismerve őt nálunk régebbi időkből, figyelemmel kísérve hosszas működésének folyamát Aradon, valamint az utóbbi években Kassán és a felső vidéken, bizonyára készséggel fogadjuk el őt, s eljőtte esetében valódi színi élvezettel alaposan kecségethetjük a közönséget. Azért ha folyamodik, kétséggel neki fogjuk az elsőséget adni.“ — A „Gy. K.“ elismerését Szabó mindenesetre meg fogja érdemelni.

* A kassai színház elnyeréseért folyamodó színigazgatók között lapunk utóbbi számában tévedésből volt megemlítve Latabár; a ki nem is szándékozik folyamodni a kassai színházért.

* A szárazság ellen mindenfelől panaszkodnak A többi közt Unghból írják nekünk, hogy a rozsrá már eddig is elkészett az eső, a buzát még helyrehozna, s a tavaszi vetések kikelését is elősegélné.

* Az unghvári dalárda által f. hó 7-én a Széchenyi-kertben rendezett jótékonycélú egyveleg 142 frt. jövedelmet hozott.

* A pesti biztosító-intézet felsőbb helyen engedélyeztetvén, működését a tűz- és jégkárookra nézve még e hó folytán megkezdendi. — Ezen intézet kassai főügynöksége Schönlöffernél van.

* Forrón f. hó 8-án délután nagy tűz volt.

Vegyes hírek.

* Őfelségének Pozsonyban való fogadtatásáról nem érdektelen részlet az is, hogy a mint őfelsége a versenygyepen megjelent, őt tagból álló cigánybanda tolongott elő s a néphymnust játszá. — Őfelsége ajándékot nyújtott a napbarnította zenészeknek.

* Őfelsége — mint a „Presse“ hirként közli — a Pesten június hó folytán tartandó löverseny megtekintésére is le fog rándulni.

* Eger vallásos közönsége Bartakovics Béla egri érsek ő excellenciájának ez évben tartandó aranymiséje alkalmával egy gazdagon aranyozott drága kővel kirakott ily feliratu ezüst kelyhet „Aranymiséjéhez hálás hívei Egerben 1865“ készül adni. Méltó elismerése a nagy érsek vallásos és honfiu buzgalmanak.

* Eredeti csempészet. A párisi sorompó közelében egy idő óta feltűnést okozott, hogy a Szajnán

sok kutyatetem uszik, melyeket a vámhivatalon túl több ember nagy buzgalommal szokott kihorgászni. A vámhivatalnokoknak szintén eszébe jutott ez ebhalászatot megkísérteni, s halászatuknak gazdag eredménye lön; ez ebhullák ugyanis mesterségesen összevarrt ebbörök-ből állottak, melyek belseje csempészett brüsseli ánum csipkével volt megtömve.

* Mit nem használnak föl az iparlovagok! Egy drezdai polgár e napokban levelet kapott, hogy Zwickauban lakó leánya halálos beteg. A megrémült atya azonnal vasutra ült, beteg leánya látogatására indulva. A vasuti kocsiiban egy ismeretlen utitársának elbeszélé a szomorú hirt, mely miatt ultra kelt. Ez a legközelebbi állomáson kiszállt s Drezdába utazott vissza, hol a polgár feleségét fölkeresve, férje küldöttjének adta ki magát, beteg leánya — ugymond — férje odaértekor már halva volt, s őt küldte azon megbízással hogy leánya temetésére 50 tallért kézbesítsen neki. A szegény megrémült asszony, a gyászhir fölötti első zavarában az 50 tallért átadta az iparlovagnak, ki a kicsikart pénzzel örökre eltűnt. Ebből az a tanúság, hogy ismeretlenek irányában még utközben is ovakodjunk közlékenyek lenni.

* Turinban egy új mozdonyt találtak föl, melynek próbája a legjobban sikerült. Ez új gőzmozdony kiválósága abban áll, hogy a közönséges országutakon is használható ha ezek jó állapotban tartatnak, és hirtelen csavarodások által nincsenek akadályozva; a próbán 12 perc alatt egy mérföldnyi utat tett, minden vas talap nélkül, maga után vonván mintegy 10—12 terhalt kocsi; a már régebbi, használatban lévő mozdonyoknál észrevehetőleg könnyebb és kerekéi is jóval keskenyebbek, belső szerkezete mindaddig a feltaláló tilka; a próba jó sikere után azonnali használatba vétele rendeltetett a pompeii ásatásoknál, mindaddig ideiglenes vasutakat építettek a föld eltakarítására; később ki tudja, a kellő módosítások után nem fogja-e háttérbe szorítani a világszerte használatban lévő, de rettentő költségtű vasutak használatát.

* Amerikában a testvériség hazájában egymást érik a bűnös merényletek. Csak nem rég oltá ki egy gaz a nagy Lincoln drága életét, már ismét egy mexicói merényletről beszélnek a lapok, mely Sarolta mexicói császárné élete ellen volt irányozva, s melyet egy koldus felfedezése megsemmisített.

* Az északamerikai állam jutalmul egy millió dollárt (két forintos tallér) tűzött ki annak, ki Lincoln gyilkosát Booth-ot élve — 25000 annak, ki a czinkosok valamelyikét kézrekeríti.

IV.

Ilka napról napra szebbült. Minden egyes nap növelé bájait; de egyszersmind minden nap kezdé látni, hogy egy érzelem fészkelte magát szívébe, melyet onnan senki sem irthatna ki. Szerelmes volt. Szerelmes egy ifjuba, kivel sohsem beszélt, kinek nevét sem tudá s mégis forrón, égetőn szereté. Vonásait nézte s e vonások, ez arcz bevéssődött lelke helsejébe. Ugy képzelte, mily boldog lehetne ő ez ifjával, hogy szeretné.

Boldog volt ha vasárnaponként láthatá. Ugy örvendett, ha azok a mosolygós szemekreá pillantottak. Egész héten csak a vasárnap volt eszében.

Az ablaknál ülnek a néne és leány.

Mig az előtt vidor kedvvel folyt a munka, dalolgatással telt el a nap; úgy most egyszerre minden megváltozott. Iluska a mosolygó leány, szomorú lett. Senki sem tudta, mi az oka?

— Mit szomorkodol leányom? Talán valami bajod van?

— Nincs nekem semmi bajom, kedves néném.

A néne törte a fejét, hogy mi lehetett az ő Iluskáját, hogy így egyszerre megváltozott.

A gyönyörű rózsaszín kezdett halványodni. A szemek titokban könnyeztek, s mégis oly szép, szájszor szebb volt most.

Szájszor emelé tekintetét a szemben levő ház ablakára, nem látta ott a kedvest.

A barna fiatal ember, ki oly szorgalmasan dolgozott kis szobájában, — egyszerre eltűnt az ablak mel-

lől. A megnyerő arcot, a sugár alakot igen soká nem láthatá.

Szomorú volt Napokat elgondolkodott, hogy hova tűnhetett az is ismeretlen ismerős? Szegény leány! Még éjei sem voltak nyugodtak. Álmában is megjelent a nyájas arcz. Hiában ment most a templomba, ott sem láthatá. Mig azelőtt szép s csunya időben egyformán követé lépteit, úgy most egyszerre eltűnt. S nem mondhatta el senkinek buját, bánatát; mert félt, hogy kinevetik.

Olyat szeretett, kinek nevét sem tudta. Nevetség!

Egy reggel szintén e gondolatokkal foglalkodott, midőn kipillant az utcára s „Uram Istenem!“ kiáltással lerogy a földre.

Rózsínéni fölkapta Iluskát s azonnal ágyba fekteté. Nem tudta megmagyarázni e hirtelen roszullét okát. Csak a szegény leány tudott volna fölvilágosítást adni. Ő látta azt, kit így látnia halálos dőfés volt ránézve.

Egész magán kívül lett, félrebeszél, érthetetlen szavakat dadogott.

A baj nem mult el másnap, sőt mindig veszélyesebbé kezdett válni.

Arról a kis leányról, ki pár hét előtt még oly boldog volt, ma már az egész orvosi tanács levelette kezét. Az idegláz legnagyobb mérvben fogta el.

A jó néne ott ült az ágy mellett, ápolta, sirt s mindig arról gondolkodott, hogy vajjon mi okozhatá mind ezt.

(Folyt. köv.)

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassai piac, május 10-én 1865.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	fr.	kr.	fr.	kr.
Buza köblönként	5	80	5	20
Kétszeres	4	—	3	80
Rozs	3	20	3	—
Tengeri	3	—	2	60
Árpa	2	60	2	40
Zab	2	20	2	—
Kása	7	00	—	—
Borsó	9	42	—	—
Lencse	7	—	6	40
Bab	7	—	6	40
Örlött dara	8	40	—	—
Tatárka	8	—	—	—
Burgonya	2	—	1	60
Aszuszilva	10	—	—	—
Szész itczenként	—	17	—	16
Marhahus fontonként	—	16	—	—
Bornyuhus	—	16	—	14
Sertéshus	—	20	—	18
Vaj itczenként	—	46	—	40
Zsir	—	40	—	36
Szalonna fontonként	—	40	—	38

Kassa, május 10. Igen nagy hetivásárunk van. Az életára valamivel emelkedett, a mint a fennebbi kimutatásból is látszik. — Csirke páronként 32—50 kr. Vaj itczenként 40—46 kr. Tojás darabonként 1 kr. — A zöldség olcsó.

Időjárásunk mindig sovány, ma boros. — Az élet sok helyen kiégett. A hegyalján a szőlők elfagytak.

Eperjes, május 8-án. Hetivásárunk elég jól volt látogatva. Az életárak kissé csökkentek. Hivatalos kimutatása következő: Buza köblönként 4 frt. 40—5.40. Rozs 3.—3.40. Árpa 2.60—2.80. Zab 2.40—2.90. Kukorica 3.—3.20. — A sárosi malmalom készítményei mázsánként: Buzalisz 10 frt. Zsemlyelisz 7.80. Közép kenyér 5.80. Rozs középkenyérlisz 4.60. Buzadara 12.60. Borsó bécsi itczenként 8 kr. Lencse 8 kr. Bab 8 kr. Köleskása 10 kr. Árpadara 14 kr. Tatárkadara 7 kr. 30 fokú szesz abroncs alatt magyar itczenként 19 kr. Gyapju mázsája 80—120 frt.

Miskolcz, május 9-én. Nagy szárazság van, a vetések silányak. A repcét fekete férges eszik. A piaczi árak pedig következők: Buza 4.60—5.70. Kétszeres 3.10—3.50. Rozs 2.70—2.90. Árpa 2.—2.20. Zab 1.50—1.80. Kása 5.50—5.90. — Burgonya köblével 1.40. Tengeri 1.80—2.60.

Bécsi börze május 8-ról.

5% Metallique	71.30
Nemzeti kölesön	75.80
Bankrészvény	802.—
Hitelintézet részvény	184.—
Londoni	108.90
Ezüst	107.—
Arany	5.15

Hivatalos értesítő.

Arverési hirdetés.

Alólírott végrehajtó bíróság részéről közhírré tétetik hogy alsó Metzenzéli város hitellekkönyvének 490 iven bejegyzett 2400 öles és 120 frtra becsült Bodénos János és Brösztli Simonnal közösen birtokolt Glück Farkas felperes részére bíróság lefoglalt ré f. év május 27-én mint első és csak becsáron felüli, úgy június 24-én mint másod és becsáron alól is, ugyancsak alsó Metzenzéli tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek 40 frt. bánatpénznek előleges letétele mellett el fog adatni, mely árverésre a venni szándékozók illően meghivatnak, és az erre vonatkozó feltételek ezen bíróságnál bármikor megtekinthetők. Kelt Hernád-Szölleden 1865 május 1.

Aranyosy Sándor,
főszolgabíró és
végrehajtó bíró.

Arverési hirdetés.

Kassa sz. kir. város törvényszék mint csödbíróságnak 1865. évi május hó 5-én 2793 sz. a. kelt végzése szerinte Herskovits H. kassai kereskedő csödtömege, — a csöd választmány elhatározása, és tömeggondnok e tekintetbeni bejelentése folytán, — alólírt közben jöttével elárverelendő lévén; azennel köztudomásra hozatik: hogy az illető csödtömeghez tartozó különbféle fűszer — norinbergi és rövid árú s bolti fűszerelemek a hukottanak forgács utcai boltjában és Ducsay János ur házában tartott raktárjaiban f. é. május hó 15-én és következő napjain a szokott hivatalos órákban nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett el fog adatni. Kelt Kassán az 1865 évi május hó 10.

Rélay Róbert

törv. aljegyző
mint az Árveréshez kik. biztos.

Arverési hirdetés.

Kassa sz. kir. város törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Arvay Józsefnek nejevelszül. Dencz Erzsébettel közösen birt Kassa városa mint felperesnek, nevezett Arvay József alperes elleni 431 ft 50 kr. s járuléka erejéig végrehajtás alá vett és a kassai 2054-ik sz. t. j. könyvben foglalt 208. ö. i. és 1212. h. r. sz. a. 3981 ft 61 kr-ra becsült ház 1865. évi június hó 7-ik d. e. 10 órákor mint harmadik határnapon a város telekkönyvi helyiségében nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladandó lesz.

Miről a venni szándékozók azon megjegyzéssel értesítetnek, miszerint az árverési feltételek a telekkönyvi hivatalban bármikor megtekinthetők. Kelt Kassán 1865 évi ápril hó 7-kén tartott városi tszéki mint tkönyvi hatósági ülésből.

Csöd hirdetemény.

Kassa sz. k. város törvényszéke mint csödbíróság részéről ezennel közhírré tétetik, — miszerint helybeli bejegyzett kereskedő Michalik Adalbert ellen megtevelnyodása folytán neje Michalik szül. Kuhlmann Mária kérelme folytán a csöd elrendeltetvén, — a hitelezők összejevetelére 1865 évi július hó 3., 4- és 5-dik napjai tűzetett ki, ideiglenes tömeggondnokul Zemányi Rezső kassai kereskedő, perügyelőül pedig Neuvirth László hités ügyvéd nevezetett ki.

Egyszersmind pedig vagyonbukottnak elneháborodottsága beigazoltván, — részére gondnokul Berthoty Sándor hités ügyvéd nevezetett ki.

Felszólítatnak tehát mindazok, kik a fentebbi csödtömegeből bármilyen jogcímen valamit követelnek, miszerint kereseteiket a szükséges okmányok és bizonylatokkal támogatva a fent kitűzött határidőre ezen törvényszékhez annál bizonyosabban adják be, mivel később beérkezett követeléseknek többé hely nem fog adatni.

Kelt Kassán 1865. évi május hó 1-jén tartott csödtörvényszéki ülésből.

Rélay Róbert,
aljegyző.

Hirdetemény.

Szab. kir. Kassa város k. i. tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a felső faraktárban levő 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 hüvelyknyi szélességű 4044 szál fenyű deszka készlet minden hüvelyk 3 kr. o. é. megállapítva — tetszés szerint kisebb vagy nagyobb mennyiségben eladandó, e város lakossága tehát értesítetnek, hogy a hüvelyk szélesség utáni 3 kr. o. é. a deszka szál keskenyebb részéről vétetett p o. egy 7" szélességű deszka 3 kr, 21 krért egy 8" szélességű pedig 24 krért és így tovább megvehető, e tekintetben tehát a venni szándékozók jelentsék magukat a minden szombaton tartatni szokott gazdasági bizottmányi ülésekben. Kelt Kassán az 1865 évi május 2-iki tanács ülésből.

Magán hirdetések.

Arverési hirdetés.

Elköltözés miatt, kedden f. h. 16-kán mézáros utcában 212 szám alatti házban különbféle butorok és egyéb házi eszközök, számos szépirodalmi s tudományos könyvek, földképek és képművek, mire oktatási intézetek különösen figyelmeztetnek, árverés útján eladotnak.

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

Hölgyeknek!!!

Végeladás

Pénz!!!

Arabella, Róza, Panama, Amiens, Brasillienne, Rayc, Mohair, Silk Mohair, fekete s mindenféle színtű selyem kelmék, valódi Rumburgi, Németalföldi Creas s más fajú vászon, Perqualine, francia Battiste, Robesa Zuave d'Manteau 1/4 és 1/2 gyapjuszövetek, tavaszi köpenyek, gyapju és Zitz butorok, beszövítt Longues Chawles, nem különben Cachemir kendők, szőnyegek, gyapjurips, himzett Gobelint, takarók, vászonkendők, abroszok, törölközők és egyéb hasonnemű kelmék, valamint számos más, itt még nem jelölt s e szakmába vágó árucikk az üzlet felbomlása miatt a lehető legolcsóbb árak mellett eladotnak.

Schäffer A.
a pü. póki akban.

Epen most jelent meg

WERFER KÁROLY,

könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében Kassán főutca 312. szám alatt a ferencsek egyháza mellett kapható:

Éjszaki

MAGYARHON VIRÁNYA.

Irta **HAZSLINSZKY FRIGYES**
16. rétt. 411 lap. Ára 1 ft. a. é.

Fogoly bácsi

REGEKOSZORUJA.

3 fűzetnek ára 20 kr.

Ugyazint a fent nevezett könyvkereskedésében kapható:

„Nincs többé köszvény!”

Utbaigazítás a köszvény- és csúsz előállásánál, valamint azoknak gyógyításánál általában. Dr. Dietrich V.-től. **Tizenegyedik kiadás.** Fűzve 1865. ára 48 o. é. kr.

Dr. Dietrich csúsz- és köszvénytapasz segít mindenkor, akár elavult a baj akár nem. — Ezen kiváltképen jeles tapasztalás Felsőmagyarországon egyedüli lerakata **Werfer Károly** könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében, főutca 342. sz. a. a ferencsek egyháza mellett, hol is beküldés mellett vagy **posta után vétellel 2 o. é. frtért** kapható.

Ugyanott kapható.

francia, rózsá, zöld, chamois és lilaszínű **Damassé de luxe** papirost, a név kezdő betűinek ingyen domborkinyomatával ellátott 100 drbnak ára 1 frt 80 kr., 100 darab nyolczadrét francia levélpapiros 100 darab levéborítékkal csak 1 frt, ugyazint 100 darab látogatójegy dombornyomással 1 frt 20 kr., 100 db nyolczadrét levélpapír finom tokban, a név kezdő betűinek ingyen nyomtatással, 100 db borítékkal, 1 tuzet finom aczeltoll, 1 vonalzótt lap, 1 tolnyel, 1 rajzón, 1 darab spanyolviasznak és 1 üvege Alizarintintának ára összesen 1 frt 75 kr. o. ért.